

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 19.02.2026 (протокол № 6).

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 24 грудня 2025 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2025. 300 с.

Збірник конференції містить матеріали VS Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (24.12.2025), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРІСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2025

© Автори, 2025

Багач Р.В. ЕМОЦІЙНА РЕГУЛЯЦІЯ ТА СТРЕСОСТІЙКІСТЬ УЧНІВ АВТОШКІЛ.....	179
Агапєєва Д.В. ОСОБЛИВОСТІ БАТЬКІВСЬКО-ДИТЯЧИХ ВІДНОСИН В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	183
Беляєва Ю.С. ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ШКОЛІ: МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІВ, БАТЬКІВ ТА УЧНІВ.....	187
Борзова Л.В. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ВНУТРІШНІХ БАР'ЄРІВ У СПОРТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	190
Вербицька Є.Д. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТРИВОЖНОСТІ ТА КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ У ПЕРЕЖИВАННІ ЖИТТЄВИХ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ У ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ.....	192
Веселовська О.А. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	195
Гетьман Д.В. ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ ПСИХОЛОГІВ: ПСИХОЛОГІЧНЕ ВИГОРАННЯ ТА ЕМОЦІЙНЕ ВИСНАЖЕННЯ.....	198
Долотій Н.І. ПСИХОЛОГІЧНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ БАТЬКІВ ЯК ФАКТОР МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ.....	201
Доровських Н.О. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	206
Зотова А.С. ПСИХОЛОГО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДІАЦІЇ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ У МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМАНДАХ.....	208
Зотова А.С. УНІВЕРСАЛЬНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ КОДЕКС ВЗАЄМОДІЇ ЯК ПСИХОЛОГО-ПРАВОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОПЕРЕДЖЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНИХ КОНФЛІКТІВ.....	211

напруженістю копінгів (ρ від $-0,48$ до $-0,59$), а також позитивно корелює зі «зрілістю» захистів ($\rho=0,63$; $p<.001$).

Висновки. Отримані результати підтверджують, що саморегуляція в умовах невизначеності має системний характер: зростання тривожності супроводжується підвищенням інтенсивності страхів і «перенапруженням» копінг-системи, тоді як сформовані психологічні межі (суверенність простору) пов'язані з більш упорядкованими реакціями, нижчою емоційною реактивністю та більш зрілими захисними механізмами. Апробована психокорекційна програма продемонструвала практичну ефективність: у експериментальній групі суттєво знизився інтегральний рівень страху та зменшилася частка осіб із показниками вище умовно нормативного порога, що свідчить про реальне посилення саморегуляції в ситуаціях невизначеності.

Зотова Анна Сергіївна

здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Пріснякова Людмила Макарівна

кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

ПСИХОЛОГО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДІАЦІЇ ТА КІБЕРБЕЗПЕКИ У МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМАНДАХ

Психолого-правові аспекти медіації та кібербезпеки у міжкультурних командах набувають дедалі більшого значення в умовах глобалізації та цифрової трансформації сучасного бізнесу. У міжнародних компаніях, де співробітники представляють різні культурні середовища, виникають специфічні ризики, пов'язані не лише з кіберзагрозами, а й із міжособистісними конфліктами, які можуть загострюватися через різні цінності, когнітивні стилі та норми поведінки. Кібербезпека в таких умовах виступає не лише як технічний захист інформації, але й як фактор, що впливає на психологічний комфорт команди, рівень довіри та готовність до конструктивної взаємодії. На думку провідних фахівців у галузі управління командами, безпечне цифрове середовище є невід'ємною складовою ефективною медіації, оскільки відчуття захищеності дозволяє учасникам відкрито висловлювати свої позиції та спільно шукати компроміси.

Мета дослідження полягала у виявленні психологічних, поведінкових та правових чинників, які впливають на ефективність медіації та безпеку цифрових комунікацій у міжнародних командах. Для досягнення цієї мети застосовувалися різноманітні методи, що дозволяли комплексно оцінити культурні орієнтації, стилі поведінки в конфліктних ситуаціях та рівень міжособистісної чутливості. Зокрема, Edward Hall's Cultural Dimensions Test (EHCD_Test) використовувався для оцінки культурних цінностей і визначення орієнтації на індивідуалізм або колективізм, що безпосередньо впливає на сприйняття норм та правил у командній взаємодії. Intercultural Sensitivity Inventory (ICS) дозволяв оцінити міжкультурну чутливість, здатність адаптуватися до різних комунікаційних стилів та враховувати культурні особливості колег. Додатково, Conflict Resolution Styles Inventory (CRSI) та Organizational Conflict Inventory (OCI) давали змогу визначити стилі поведінки учасників у конфліктних ситуаціях, а Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument (адаптація Н.В. Грішиної) забезпечувала типологію стратегій вирішення конфліктів. Авторська анкета щодо медіації (AAshM) оцінювала рівень емпатійності, довіри та психологічної безпеки, що є ключовими для створення безпечного цифрового середовища.

Об'єктом дослідження виступили конфліктні стосунки у міжнародних командах, сформованих у різних регіонах: європейських колективах з Австрії, Польщі, Сербії та України; командах Кавказу з Азербайджану та Грузії; а також азійських колективах з Казахстану та Киргизстану. Дослідження включало кількісні оцінки за відповідними шкалами, аналіз відповідей на практичні кейси медіації та експертну оцінку корпоративних правил кібербезпеки, що дозволило комплексно проаналізувати взаємодію психологічних і правових факторів у контексті цифрової безпеки та міжкультурної співпраці.

Типологія конфліктів і стратегії їх вирішення також демонструють регіональні особливості. Європейські команди здебільшого використовують стилі «співробітництво» та «компроміс», що забезпечує високий рівень групової гармонії. Кавказькі колективи схильні до «пристосування» та «компромісу», при цьому медіація потребує врахування культурних норм і традицій. Азійські команди поєднують «конкуренцію» та «пристосування», суворо контролюють дотримання правил, що підвищує юридичну безпеку, але обмежує оперативність медіації. Це свідчить про необхідність адаптивного підходу, де стратегія вирішення конфліктів підбирається відповідно до культурного контексту та особливостей комунікації.

Психологічні аспекти медіації включають розвиток емпатії, формування довіри та забезпечення психологічної безпеки у цифровому середовищі. Коли учасники відчують себе захищеними та впевнені у правовій захищеності своїх дій, вони більш відкрито висловлюють думки, спільно шукають рішення та ефективно долають конфлікти. Правова складова медіації передбачає впровадження корпоративних політик, регламентів і процедур, що регулюють

безпечне використання цифрових ресурсів, а також забезпечують юридичний захист від порушень кібербезпеки. Синтез психологічних і правових підходів дозволяє одночасно підвищити ефективність медіації, мінімізувати правові ризики та забезпечити баланс між міжособистісною гнучкістю і дотриманням правил.

Результати дослідження свідчать про значні регіональні відмінності у сприйнятті та практичному застосуванні медіації. Європейські команди характеризуються високим рівнем індивідуалізму (+1,89) та когнітивної гнучкості (+0,97), що сприяє адаптації до різних стилів комунікації, конструктивному вирішенню конфліктів та гармонійній співпраці. Кавказькі команди проявляють високу емоційну чутливість та прямоту у вираженні позицій (+0,37), проте мають низьку орієнтацію на групові норми (-1,08), що формує специфічні вимоги до процесу медіації та організації цифрового простору. Азійські команди відзначаються дисциплінованістю, структурованістю та високим рівнем особистої відповідальності (+0,15), суворе дотримання правил і протоколів знижує ризики кіберзагроз, проте іноді обмежує творчі підходи до вирішення конфліктів (-1,23).

Практичне застосування таких підходів передбачає створення внутрішніх правил і політик кібербезпеки з урахуванням культурних особливостей команд, використання адаптивних стратегій медіації, які відрізняються залежно від регіону: компроміс і співробітництво для європейських колективів, пристосування для Кавказу та суворо структуровані процедури для азійських команд. Регулярне навчання співробітників міжкультурній чутливості та цифровій безпеці, проведення тренінгів з емпатії та конструктивного вирішення конфліктів, а також моніторинг ефективності за допомогою опитувань ICS та AAshM дозволяють оцінювати вплив правил кібербезпеки на продуктивність та психологічний клімат у команді.

Таким чином, психолого-правові аспекти медіації та кібербезпеки у міжнародних командах є критично важливими для забезпечення продуктивності, психологічного комфорту та юридичної безпеки. Інтеграція знань про культурні особливості, стилі поведінки та правові регламенти дозволять створювати умови для ефективної взаємодії, що забезпечуватиме гармонійну командну роботу та зменшувати ризики конфліктів у цифровому середовищі.

Список використаних джерел та літератури:

1. Біловодська, О. Соціально-психологічні аспекти управління конфліктами в організаціях. Київ: Видавництво, 2021. С. 45–55.
2. Михайлова, О. Міжкультурні конфлікти у бізнес-командах: психологічні аспекти. Харків: Наукова думка, 2023. С. 102–106.
3. Swisspeace. CSM-C Peace Mediation Evaluation Framework. Bern, 2018.
4. Chen, G. M., & Starosta, W. J. Intercultural Sensitivity Inventory (ICSI). 2000.

5. Edward Hall's Cultural Dimensions Test (EHCD). 1976.
6. Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument. 2008.

Зотова Анна Сергіївна

здобувачка вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Пріснякова Людмила Макарівна

кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології
Дніпровського гуманітарного університету

УНІВЕРСАЛЬНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ КОДЕКС ВЗАЄМОДІЇ ЯК ПСИХОЛОГО-ПРАВОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОПЕРЕДЖЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНИХ КОНФЛІКТІВ

У сучасних міжнародних корпораціях конфлікти у міжкультурному середовищі стають ключовим викликом для ефективності командної роботи. Вони виникають через різні ціннісні орієнтації, комунікативні стилі, психологічні установки та правові підходи до регулювання поведінки. Це обумовлює потребу у розробці універсальних механізмів, які інтегрують психологічні принципи та юридичні рамки, забезпечуючи конструктивну взаємодію та запобігаючи ескалації конфліктів. У цьому контексті особливу роль відіграє 5D Corporate Interaction Code (5D CIC), який поєднує психологічні принципи довіри, діалогу та гнучкості мислення із правовою структурою корпоративних правил. Цей кодекс формує юридично обґрунтовані рамки для медіації, визначає процедури вирішення конфліктів і гарантує правовий захист учасників взаємодії.

Метою дослідження було формування спільних сторін медіації у різних міжкультурних командах, що дозволяє об'єднати сильні сторони одних регіонів і компенсувати слабкі інших. На основі отриманих даних передбачалося створити кодекс, який здатен витягнути будь-яку команду з конфлікту у оптимізований час, підвищивши її продуктивність та зміцнивши психологічну стійкість.

5D Corporate Interaction Code базується на інтеграції психологічних і правових принципів корпоративного управління. Психологічні складові включають формування довіри та емпатії, що створює атмосферу психологічної безпеки для відкритого обговорення конфліктних ситуацій, а також стимулюють конструктивний діалог та гнучкість мислення для